

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

Laikinosios valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistemos pakeitimai

1. ĮVADAS

1. 2020 m. kovo 19 d. Komisija priėmė komunikatą „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“¹ (toliau – laikinoji sistema). 2020 m. balandžio 3 d. ji priėmė pirmuosius pakeitimus, kuriais siekiama, kad teikiama pagalba padėtų paspartinti kovai su COVID-19 reikalingų produktų mokslinius tyrimus, bandymus ir gamybą, apsaugoti darbo vietas ir toliau remti ekonomiką dabartinės krizės metu².
2. Tikslingai ir proporcingai taikant ES valstybės pagalbos kontrolę užtikrinama, kad nacionalinės paramos priemonės veiksmingai padėtų nukentėjusioms įmonėms COVID-19 protrūkio metu ir kartu būtų ribojamas netinkamas vidaus rinkos iškraipymas, išlaikomas vidaus rinkos vientisumas ir užtikrinamos vienodos sąlygos. Tai padės išlaikyti ekonominės veiklos tęstinumą COVID-19 protrūkio metu ir suteiks ekonomikai tvirtą pagrindą atsigaivinti po krizės, turint omenyje, kad svarbu siekti žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, remiantis ES teise ir tikslais.
3. Šio komunikato tikslas – nustatyti papildomas laikinas valstybės pagalbos priemones, kurias Komisija laiko suderinamomis pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 straipsnio 3 dalies b punktą, atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį.
4. Pirma, Komisija laikosi nuomonės, kad šiaip jau gyvybingos ne finansų įmonės, kurioms dėl COVID-19 protrūkio kilo laikina likvidumo krizė, su mokumo problemomis gali susidurti ir ilguoju laikotarpiu. Dėl neatidėliotinių priemonių, kurių imtasi COVID-19 protrūkiui suvaldyti, sumažėjo arba net sustojo daugelio šių įmonių gamybinė veikla ir (arba) paslaugų teikimas, taip pat labai sutriko paklausa. Dėl to patirtus nuostolius atspindės sumažėjęs įmonių nuosavas kapitalas ir tai neigiamai paveiks jų galimybes gauti paskolų iš finansų įstaigų.
5. Sumažėjus įmonių nuosavam kapitalui rinkoje, kurioje paklausa yra maža, o pasiūla sutrikusi, išauga didelio ekonomikos nuosmukio, darančio poveikį potencialiai visai ES ekonomikai ilguoju laikotarpiu, rizika. Gausių nemokumo atvejų riziką ES ekonomikai galėtų sumažinti tikslingos viešosios intervencijos, kuriomis įmonėms suteikiamos nuosavo kapitalo ir (arba) mišraus kapitalo priemonės. Tokiu būdu jos galėtų padėti išsaugoti ekonominės veiklos tęstinumą COVID-19 protrūkio metu ir paremti tolesnę ekonomikos atsigaivimą.
6. Vadovaujantis ES valstybės pagalbos taisyklėmis, šiame komunikate nustatomi kriterijai, pagal kuriuos valstybės narės gali teikti viešąją paramą nuosavo kapitalo ir (arba) mišraus kapitalo priemonėmis dėl COVID-19 protrūkio finansinių sunkumų

¹ 2020 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatas C(2020) 1863, OL C 91 I, 2020 3 20, p. 1.

² 2020 m. balandžio 3 d. Komisijos komunikatas C(2020) 2215, OL C 112 I, 2020 4 4, p. 1.

patiriančioms įmonėms. Jo tikslas – užtikrinti, kad įmonės, kurios iki COVID-19 protrūkio buvo gyvybingos, dėl ekonomikos sutrikdymo be reikalo nepasitrauktų iš rinkos. Todėl rekapitalizavimas neturi viršyti minimumo, būtino pagalbos gavėjo gyvybingumui užtikrinti, ir neturėtų būti didesnis, nei reikia iki COVID-19 protrūkio buvusiai pagalbos gavėjo kapitalo struktūrai atkurti.

7. Komisija pažymi, kad nacionalinės viešosios paramos nuosavo kapitalo ir (arba) mišraus kapitalo priemonių forma teikimas dėl COVID-19 protrūkio finansinių sunkumų patiriančioms įmonėms pagal schemas arba konkrečiais atvejais turėtų būti svarstomas tik tuo atveju, jei neįmanoma rasti jokio kito tinkamo sprendimo, ir tik taikant griežtas sąlygas, nes tokios priemonės labai iškraipo įmonių konkurenciją. Todėl tokioms intervencijoms taip pat turėtų būti taikomos aiškios sąlygos, susijusios su valstybės dalyvavimu atitinkamų įmonių veikloje, atlygiu ir pasitraukimu iš jų, nuostatos dėl valdymo ir tinkamos konkurencijos iškreipimų ribojimo priemonės.
8. Jei parama būtų teikiama ES lygmeniu, atsižvelgiant į ES bendrą interesą, vidaus rinkos iškreipimo rizika galėtų būti mažesnė, todėl reikėtų nustatyti ne tokias griežtas sąlygas. Komisija laikosi nuomonės, kad siekiant užtikrinti, jog ši pasaulinė simetrinė krizė nevirstų asimetriniu sukrėtimu, kenksmingu mažiau galimybių remti savo ekonomiką turinčioms valstybėms narėms ir visos ES konkurencingumui, būtina papildoma ES lygmens parama ir lėšos.
9. Žalioji pertvarka ir skaitmeninė transformacija atliks pagrindinį ir prioritetinį vaidmenį užtikrinant sėkmingą ekonomikos atsigavimą. Komisija palankiai vertina veiksmus, kurių ėmėsi valstybės narės, kad rengdamos nacionalines paramos priemones atsižvelgtų į šiuos iššūkius, ir primena jų atsakomybę užtikrinti, kad tokios priemonės netrukdytų siekti ES klimato ir skaitmeninės pertvarkos tikslų. Be to, Komisija pažymi, kad parengus tokias nacionalines paramos priemones, kurios atitiktų ES politikos tikslus, susijusius su jų ekonomikos žaliaja ir skaitmenine transformacija, bus galima užtikrinti tvaresnį ilgalaikį augimą ir, užuot atidėjus, paremti perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui iki 2050 m. – sutartą ES tikslą. Kalbant apie pagalbą, skirtą dideliems valstybių narių ekonomikos sutrikimams atitaisyti, būtent valstybės narės yra pirmiausia atsakingos už tai, kad būtų parengtos tokios nacionalinės paramos priemonės, kurios atitiktų jų politikos tikslus. Didžiosios įmonės praneša apie tai, kaip pagal šį komunikatą gauta pagalba remiama jų veikla, laikantis ES tikslų ir nacionalinių įsipareigojimų, susijusių su žaliaja ir skaitmenine transformacija.
10. Be to, kelios valstybės narės svarsto galimybę įsigyti strateginių įmonių akcinio kapitalo, siekdamos užtikrinti, kad nekiltų pavojus jų indėliui į tinkamą ES ekonomikos veikimą. Komisija primena, kad SESV yra neutrali viešosios ir privačios nuosavybės atžvilgiu (SESV 345 straipsnis). Jei valstybės narės esamų įmonių akcijų įsigyja rinkos kaina arba investuoja *pari passu* su privačiais akcininkais, tai paprastai nėra valstybės pagalba³. Panašiai, jei valstybės narės nusprendžia rinkos sąlygomis, t. y. rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio veiklos vykdytojo principą atitinkančiomis sąlygomis, įsigyti išleistų naujų akcijų ir (arba)

³ Žr. Komisijos pranešimo dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (C/2016/2946, OL C 262, 2016 7 19, p. 1–50) 4.2.3 skirsnį.

suteikti įmonėms kitų rūšių paramą nuosavam kapitalui arba mišraus kapitalo priemonės, tai taip pat nėra valstybės pagalba.

11. Komisija taip pat primena, kad esama papildomų priemonių, skirtų strateginių bendrovių įsigijimo klausimams spręsti. 2020 m. kovo 25 d. paskelbtame komunikate⁴ Komisija paragino valstybes nares, kurios jau turi įdiegusios tiesioginių užsienio investicijų tikrinimo mechanizmą, visapusiškai pasinaudoti tokiomis priemonėmis, kad būtų užkirstas kelias kapitalo srautams iš ES nepriklausančių šalių, kurie galėtų kelti pavojų ES saugumui ar viešajai tvarkai. Komisija taip pat paragino valstybes nares, kurios šiuo metu neturi tikrinimo mechanizmų arba kurių tikrinimo mechanizmai netaikomi visiems atitinkamiems sandoriams, sukurti visavertį tikrinimo mechanizmą, visapusiškai laikantis Sąjungos teisės, įskaitant TUI tikrinimo reglamentą⁵ ir laisvą kapitalo judėjimą (SESV 63 straipsnis), ir tarptautinių įsipareigojimų.
12. Antra, Komisija laikosi nuomonės, kad tinkama priemonė dėl COVID-19 protrūkio finansinių sunkumų patiriančioms įmonėms remti gali būti ir subordinuotoji skola. Visų pirma, tai yra mažiau konkurenciją iškreipanti priemonė nei nuosavo kapitalo ar mišraus kapitalo priemonė, nes jos negalima konvertuoti į nuosavą kapitalą, kai įmonė tęsia veiklą. Todėl šiuo komunikatu valstybėms narėms suteikiama galimybė teikti pagalbą šia papildoma forma pagal laikinosios sistemos 3.3 skirsnį, susijusį su skolos priemonėmis, jei taikomos papildomos apsaugos priemonės, kad būtų apsaugotos vienodos sąlygos vidaus rinkoje. Tačiau jei subordinuotoji skola viršija 3.3 skirsnyje nustatytas viršutines ribas, tokia subordinuotosios skolos priemonė turėtų būti vertinama laikantis rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonėms taikomų sąlygų, nustatytų 3.11 skirsnyje, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos.
13. Trečia, taikant laikinąją sistemą paaiškėjo, kad reikia padaryti korektūros pakeitimų, taip pat pateikti papildomų paaiškinimų ir padaryti pakeitimų, susijusių su tam tikromis nuostatomis 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.7, 4 ir 5 skirsniuose.
14. Galiausiai Komisija pripažįsta, kad siekiant užtikrinti sėkmingą atsigavimą reikės papildomų didelio masto privačiųjų ir viešųjų investicijų, kad būtų įveikti sunkumai ir pasinaudota dvigubos – žaliosios ir skaitmeninės – pertvarkos galimybėmis. Atsižvelgdama į tai, Komisija primena, kad šiais laikinosios sistemos pakeitimais greičiau papildomos, o ne pakeičiamos ES valstybės pagalbos taisyklėse numatytos valstybių narių galimybės teikti paramą. Pavyzdžiui, kalbant apie kapitalo paramą, visų pirma novatoriškoms įmonėms, daug galimybių valstybėms narėms numatyta Komisijos pateiktose Rizikos finansų gairėse⁶ ir Bendrajame bendrosios išimties reglamente⁷.

⁴ Komisijos komunikatas „Gairės valstybėms narėms dėl tiesioginių užsienio investicijų ir laisvo kapitalo judėjimo iš trečiųjų šalių ir Europos strateginio turto apsaugos prieš pradėdant taikyti Reglamentą (ES) 2019/452 (TUI tikrinimo reglamentas)“, C (2020) 1981 *final*, 2020 3 25.

⁵ 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema (OL L 79 I, 2019 3 21, p. 1–14).

⁶ Komisijos komunikatas dėl valstybės pagalbos rizikos finansų investicijoms skatinti gairių (OL C 19, 2014 1 22, p. 4).

⁷ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1), su pakeitimais, padarytais 2017 m. birželio 14 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1084 (OL L 156, 2017 6 20, p. 1).

15. Panašiai valstybės narės gali nuspręsti skirti valstybės pagalbą žaliosioms ir skaitmeninėms inovacijoms bei investicijoms remti ir aplinkos apsaugai gerinti, laikydamosi galiojančių valstybės pagalbos taisyklių⁸. Kaip jau paskelbta 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikate, atitinkamos valstybės pagalbos taisyklės, visų pirma valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairės, bus peržiūrėtos iki 2021 m., atsižvelgiant į Europos žaliojo kurso politinius tikslus, ir jomis bus remiamas ekonomiškai efektyvus ir socialiai įtraukus perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui iki 2050 m. Tai padės įgyvendinti Europos ekonomikos atgaivinimo strategiją, kuria siekiama svarbios dvigubos – žaliosios ir skaitmeninės – pertvarkos, remiantis ES ir nacionaliniais tikslais.

2. LAIKINOSIOS SISTEMOS PAKEITIMAI

16. Toliau nurodyti laikinosios valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistemos pakeitimai įsigalios 2020 m. gegužės 8 d.

17. 7 punktą pakeičiamas taip:

„7. Jei dėl COVID-19 protrūkio bankams prireiktų nepaprastosios viešosios finansinės paramos (žr. BGD 2 straipsnio 1 dalies 28 punktą ir BPMR 3 straipsnio 1 dalies 29 punktą) likvidumo, rekapitalizavimo arba sumažėjusios vertės turto priemonės forma, reikės įvertinti, ar priemonė atitinka BGD 32 straipsnio 4 dalies d punkto i, ii arba iii papunkčiuose ir BPMR 18 straipsnio 4 dalies d punkto i, ii arba iii papunkčiuose nustatytas sąlygas. Jeigu pastarosios sąlygos būtų įvykdytos, tokią nepaprastąją viešąją finansinę paramą gaunantis bankas nebūtų laikomas žlungančiu arba galinčiu žlugti. Jei tokiomis priemonėmis būtų sprendžiamos su COVID-19 protrūkiu susijusios problemos, būtų laikoma, kad joms taikomas 2013 m. Bankų komunikato⁹ 45 punktas, kuriame nustatyta reikalavimai, kad akcininkai ir subordinuotieji kreditoriai dalytųsi našta, išimtis.“

18. 9 punktą pakeičiamas taip:

„9. COVID-19 protrūkis kelia didelio nuosmukio pavojų visai ES ekonomikai, dėl kurio gali nukentėti įmonės, darbo vietos ir namų ūkiai. Siekiant užtikrinti, kad rinkose išliktų pakankamas likvidumas, atlyginta sėkmingai veikusioms įmonėms padaryta žala ir išsaugotas ekonominės veiklos tęstinumas COVID-19 protrūkio metu ir po jo, reikalinga kryptinga viešoji parama. Be to, valstybės narės gali nuspręsti paremti kelionių ir turizmo sektoriuje veikiančias įmones, kad užtikrintų, jog būtų patenkinti dėl COVID-19 protrūkio pateikti reikalavimai grąžinti pinigus taip užtikrinant keleivių ir vartotojų teisių apsaugą, ir vienodas sąlygas keleiviams. Turint omenyje ribotą ES biudžeto dydį, pagrindinis atsakas bus duodamas iš valstybių narių nacionalinių biudžetų. ES valstybės pagalbos taisyklės sudaro sąlygas valstybėms narėms nedelsiant imtis veiksmingų

⁸ Pavyzdžiui, 2014–2020 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių (OL C 200, 2014 6 28), Valstybės pagalbos taisyklių taikymo plačiajuosčio ryšio tinklų sparčiam diegimui gairių (OL C 25, 2013 1 26), 2014–2020 m. regioninės valstybės pagalbos gairių (OL C 209, 2013 7 23), Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistemos (OL C 198, 2014 6 27) ir Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijų (OL C 188, 2014 6 20).

⁹ Komisijos komunikatas dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. bankams skirtoms priemonėms finansų krizės sąlygomis paremti, OL C 216, 2013 7 30, p. 1–15.

priemonių piliečiams ir įmonėms, visų pirma MVĮ, dėl COVID-19 protrūkio patiriantiems ekonominių sunkumų, remti.“

19. 13 punktas pakeičiamas taip:

„13. Valstybės narės taip pat gali parengti paramos priemones pagal bendrosios išimties reglamentus¹⁰ nedalyvaujant Komisijai.“

20. 20 punktas pakeičiamas taip:

„20. Šiame komunikate aprašytos laikinosios pagalbos priemonės gali būti sumuojamos, laikantis konkrečiuose šio komunikato skirsniuose išdėstytų nuostatų. Šiame komunikate aprašytos laikinosios pagalbos priemonės gali būti sumuojamos su pagal *de minimis* reglamentus¹¹ (teikiama pagalba) arba pagal bendrosios išimties reglamentus¹² teikiama pagalba, jeigu laikomasi tų reglamentų nuostatų ir sumavimo taisyklių.“

21. Įterpiamas 20a punktas:

„20a. Pagalba kredito ir finansų įstaigoms pagal šį komunikatą nėra vertinama, išskyrus: i) netiesioginę naudą kredito arba finansų įstaigoms, teikiančioms pagalbą paskolų arba garantijų forma pagal 3.1–3.3 skirsnius, laikantis 3.4 skirsnyje nustatytų apsaugos priemonių, ir ii) pagalbą pagal 3.10 skirsnį, jeigu schema nėra skirta išimtinai finansų sektoriaus darbuotojams.“

22. 3.1 skirsnio pavadinimas pakeičiamas taip:

„3.1. Ribotos pagalbos sumos“

23. 22 punkte 16 išnaša pakeičiama taip:

¹⁰ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1), 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL L 193, 2014 7 1, p. 1), ir 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1388/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 369, 2014 12 24, p. 37).

¹¹ 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 352, 2013 12 24, p. 1), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL L 352, 2013 12 24, p. 9), 2014 m. birželio 27 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 717/2014 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje (OL L 190, 2014 6 28, p. 45) ir 2012 m. balandžio 25 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 360/2012 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, skiriamai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms (OL L 114, 2012 4 26, p. 8).

¹² 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą), 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL L 193, 2014 7 1, p. 1), ir 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1388/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 369, 2014 12 24, p. 37).

„Jeigu pagalba teikiama mokesčių lengvatomis, mokestinis įsipareigojimas, dėl kurio suteikiama ši lengvata, turi būti atsiradęs ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d.“

24. 23a punktas pakeičiamas taip:

„23a. Jeigu įmonė veiklą vykdo keliuose sektoriuose, kuriems pagal 22 punkto a papunktį ir 23 punkto a papunktį taikomos skirtingos didžiausios sumos, atitinkama valstybė narė tinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, atskirdama sąskaitas, užtikrina, kad būtų laikomasi kiekvienai iš tų veiklos rūšių nustatytos atitinkamos viršutinės ribos ir kad nebūtų viršijama bendra didžiausia suma – 800 000 EUR vienai įmonei.“ Jeigu įmonė vykdo veiklą sektoriuose, kuriems taikomas 23 punkto a papunktis, turėtų būti neviršijama bendra didžiausia suma – 120 000 EUR vienai įmonei.

25. Įterpiamas 24a punktas:

„24a. Pagal 3.2 skirsnį teikiama pagalba nesumuojama su pagalba, teikiama tai pačiai pagrindinei paskolos daliai pagal 3.3 skirsnį, ir atvirkščiai. Pagalba skirtingoms paskoloms, teikiama pagal 3.2 ir 3.3 skirsnius, gali būti sumuojama, jei bendra paskolų suma vienam pagalbos gavėjui neviršija 25 punkto d papunktyje arba 27 punkto d papunktyje nustatytų viršutinių ribų. Pagalbos gavėjas vienu metu gali būti pasinaudoti keliomis 3.2 skirsnyje nurodytomis priemonėmis, jei bendra kiekvieno pagalbos gavėjo paskolų suma neviršija 25 punkto d ir e papunkčiuose nustatytų viršutinių ribų.“

26. 25 punkto d papunkčio iii papunktis pakeičiamas taip:

„iii. jei valstybė narė pateikia Komisijai tinkamą pagrindimą (pavyzdžiui, susijusį su tam tikros rūšies įmonių ypatumais), paskolos suma gali būti padidinta, kad per ateinančius 18 mėnesių nuo suteikimo būtų patenkinti MVI¹³ likvidumo poreikiai, o per ateinančius 12 mėnesių – didžiųjų įmonių likvidumo poreikiai. Likvidumo poreikius turėtų nustatyti patys paramos gavėjai¹⁴.“

27. 25 punkto e papunktis pakeičiamas taip:

„e. Paskolų, kurių terminas sueina iki 2020 m. gruodžio 31 d., pagrindinė suma 25 punkto d papunktyje nustatytą dydį gali viršyti, jei valstybė narė pateikia Komisijai tinkamą pagrindimą ir su sąlyga, kad valstybė narė vis dar užtikrina ir Komisijai įrodo pagalbos proporcingumą.“

28. 26 punktas pakeičiamas taip:

„26. Siekiant, kad staiga su grynųjų pinigų trūkumu susidūrusios įmonės galėtų užsitikrinti likvidumą, dabartinėmis aplinkybėmis tinkamas, būtinas ir tikslingas sprendimas gali būti subsidijuojamos palūkanų normos, taikomos ribotam laikotarpiui ir paskolos sumai. Be to, dabartinėmis aplinkybėmis tinkamas, būtinas ir tikslingas sprendimas taip pat gali būti subordinuotoji skola, kuri nemokumo bylos atveju yra subordinuota paprastiesiems privilegijuotiesiems kreditoriams. Tokia skola yra mažiau konkurenciją iškraipanti priemonė nei nuosavo kapitalo ar mišraus kapitalo priemonė,

¹³ Kaip apibrėžta 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, (Bendrojo bendrosios išimties reglamento) I priede.

¹⁴ Likvidumo planas gali apimti ir apyvartinį kapitalą, ir investicines sąnaudas.

nes įmonei tęsiant veiklą jos negalima automatiškai konvertuoti į nuosavą kapitalą. Todėl pagalba subordinuotąja skola¹⁵ turi atitikti numatytas skolos priemonėms skirto 3.3 skirsnio sąlygas. Tačiau dėl to, panašiai kaip dėl kapitalo paramos, padidėja įmonių gebėjimas prisiimti pirmąją skolą, todėl dėl kredito rizikos papildomai taikomas papildomas antkainis ir papildomas apribojimas dėl sumos, palyginti su pirmąja skola (vienas trečdalis didžiosioms įmonėms ir pusė sumos MVI, kaip apibrėžta 27 punkto d papunkčio i arba ii papunkčiuose). Kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos, viršijus šias viršutines ribas, subordinuotoji skola turėtų būti vertinama pagal 3.11 skirsnyje nustatytas rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonėms taikomas sąlygas.“

29. Įterpiamas naujas 26a punktas:

„26a. Pagalba, teikiama pagal 3.3 skirsnį, negali būti sumuojama su pagalba, teikiama tai pačiai pagrindinei paskolos daliai pagal 3.2 skirsnį, ir atvirkščiai. Pagalba skirtingoms paskoloms, teikiama pagal 3.2 ir 3.3 skirsnius, gali būti sumuojama, jeigu bendra paskolų suma vienam pagalbos gavėjui neviršija 25 punkto d papunktyje arba 27 punkto d papunktyje nustatytų ribų. Kartu pagalbos gavėjas gali pasinaudoti keliomis 3.3 skirsnyje nurodytomis priemonėmis, jeigu bendra paskolų suma vienam pagalbos gavėjui neviršija 27 punkto d ir e papunkčiuose nustatytų viršutinių ribų.“

30. 27 punkto d papunkčio iii papunktis pakeičiamas taip:

„iii. jei valstybė narė pateikia Komisijai tinkamą pagrindimą (pavyzdžiui, susijusį su tam tikros rūšies įmonių ypatumais), paskolos suma gali būti padidinta, kad per ateinančius 18 mėnesių nuo suteikimo būtų patenkinti MVI¹⁶ likvidumo poreikiai, o per ateinančius 12 mėnesių – didžiųjų įmonių likvidumo poreikiai. Likvidumo poreikius turėtų nustatyti patys paramos gavėjai¹⁷.“

31. 27 punkto e papunktis pakeičiamas taip:

„e. paskolų, kurių terminas sueina iki 2020 m. gruodžio 31 d., pagrindinė suma 27 punkto d papunktyje nustatyta dydį gali viršyti, jei valstybė narė pateikia Komisijai tinkamą pagrindimą ir su sąlyga, kad valstybė narė vis dar užtikrina ir Komisijai įrodo pagalbos proporcingumą;“

32. Įterpiamas naujas 27a punktas:

„27a. Skolos priemonės, kurios nemokumo bylos atveju yra subordinuotos paprastiesiems privilegijuotiesiems kreditoriams, gali būti suteikiamos taikant mažesnes palūkanų normas, kurios yra bent lygios 27 punkto a papunkčio lentelėje nurodytai bazinei normai ir kredito rizikos maržoms, padidintoms 200 bazinių punktų didžiosioms įmonėms ir 150 bazinių punktų MVI. Tokioms skolos priemonėms taikoma 27 punkto b papunktyje numatyta alternatyvi galimybė. Taip pat turi būti laikomasi 27 punkto c, f ir g

¹⁵ Išskyrus atvejus, kai tokia pagalba atitinka šio komunikato 3.1 skirsnio sąlygas.

¹⁶ Kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento I priede.

¹⁷ Likvidumo planas gali apimti ir apyvartinį kapitalą, ir investicines sąnaudas.

papunkčių. Priemonės suderinamumas su vidaus rinka nustatomas pagal 3.11 skirsnį, jei subordinuotosios skolos suma viršija abi toliau nurodytas ribas¹⁸:

- i. du trečdalius pagalbos gavėjo metinių darbo užmokesčio išlaidų, jei tai yra didžiosios įmonės, ir metines pagalbos gavėjo darbo užmokesčio išlaidas, jei tai yra MVĮ, kaip apibrėžta 27 punkto d papunkčio i papunktyje, ir
- ii. 8,4 % visos pagalbos gavėjo 2019 m. apyvartos, jei tai yra didžioji įmonė, ir 12,5 % visos pagalbos gavėjo 2019 m. apyvartos, jei tai yra MVĮ.“

33. 28 punktas pakeičiamas taip:

„28. Įmonėms, staiga susidūrusioms su likvidumo trūkumu, šio komunikato 3.1, 3.2 ir 3.3 skirsniuose numatyta pagalba garantijomis ir paskolomis gali būti teikiama tiesiogiai arba per kredito įstaigas ir kitas finansų įstaigas, kaip antai finansų tarpininkus. Pastaruoju atveju turi būti laikomasi toliau nurodytų sąlygų.“

34. 31 punktas pakeičiamas taip:

„31. Kredito ar kitos finansų įstaigos turėtų, kiek įmanoma, sudaryti sąlygas, kad valstybės garantijos arba subsidijuojamų paskolų palūkanų normų nauda pasiektų galutinius pagalbos gavėjus. Finansų tarpininkas turi turėti galimybę įrodyti, kad jis naudoja mechanizmą, kuriuo užtikrinama, kad nauda, kurią sudaro didesnė finansavimo apimtis, rizikingesni portfeliai, mažesni užtikrinimo priemonės reikalavimai, mažesnės garantijos priemokos arba mažesnės palūkanos, nei būtų be tokių valstybės garantijų ar paskolų, kiek įmanoma, būtų perduota galutiniams pagalbos gavėjams.“

35. 37 punkto j papunktis pakeičiamas taip:

„j. bandymo ir gamybos apimties didinimo infrastruktūra yra skaidriai ir nediskriminuojamai atveriamą ir prieinamą keliems naudotojams. Įmonėms, kurios finansavo ne mažiau kaip 10 % investicinių sąnaudų, gali būti suteikta lengvatinė prieiga palankesnėmis sąlygomis;“

36. Įterpiamas 43a punktas:

„43a. Tiek, kiek tokia schema taip pat taikoma kredito ar finansų įstaigų darbuotojams, bet kokios pagalbos tokioms įstaigoms tikslas nėra išsaugoti ar atkurti jų gyvybingumą, likvidumą ar mokumą, nes svarbiausias tokios pagalbos tikslas yra socialinis¹⁹. Todėl Komisija mano, kad tokia pagalba neturėtų būti laikoma nepaprastąja viešąja finansine parama pagal BGPD 2 straipsnio 1 dalies 28 punktą ir BPMR 3 straipsnio 1 dalies 29

¹⁸ Jeigu atkarpos mokėjimai kapitalizuojami, į tai būtina atsižvelgti nustatant šias ribas, su sąlyga, kad toks kapitalizavimas buvo planuojamas arba numatomas pranešimo apie priemonę metu. Į tokį skaičiavimą taip pat turi būti įtraukta bet kokia kita valstybės pagalbos priemonė subordinuotosios skolos forma, suteikta dėl COVID-19 protrūkio net ne pagal šį komunikatą. Tačiau subordinuotajai skolai, suteiktai pagal šio komunikato 3.1 skirsnį, šios viršutinės ribos netaikomos.

¹⁹ Pagal analogiją žr. Komisijos sprendimo SA.49554-CY „Kipro Respublikos neveiksnių paskolų, užtikrintų pirminėmis gyvenamosiomis patalpomis, schema (Estia)“ 73 konstatuojamąją dalį ir Komisijos sprendimo SA.53520-EL „Pirminės gyvenamosios vietos apsaugos schema“ 71 konstatuojamąją dalį.

punktą ir neturėtų būti vertinama pagal bankų sektoriui taikomas valstybės pagalbos taisykles.²⁰“

37. Įterpiamas šis skirsnis:

„3.11. Rekapitalizavimo priemonės

44. Vadovaujantis ES valstybės pagalbos taisyklėmis, pagal šią laikinąją sistemą nustatomi kriterijai, pagal kuriuos valstybės narės gali teikti viešąją paramą nuosavo kapitalo ir (arba) mišraus kapitalo priemonėmis dėl COVID-19 protrūkio finansinių sunkumų patiriančioms įmonėms²¹. Ja siekiama užtikrinti, kad dėl ekonomikos sutrikdymo įmonės, kurios iki COVID-19 protrūkio buvo gyvybingos, be reikalo nepasitrauktų iš rinkos. Todėl rekapitalizavimas neturi viršyti minimumo, būtino pagalbos gavėjo gyvybingumui užtikrinti, ir neturėtų būti didesnis, nei reikia iki COVID-19 protrūkio buvusiai pagalbos gavėjo kapitalo struktūrai atkurti. Didžiosios įmonės turi pranešti, kaip gauta pagalba remiama jų veikla, laikantis ES ir nacionalinių įsipareigojimų, susijusių su žaliaja ir skaitmenine transformacija, be kita ko, neutralaus poveikio klimatui iki 2050 m. ES tikslu.
45. Kartu Komisija pažymi, kad nacionalinės viešosios paramos nuosavo kapitalo ir (arba) mišraus kapitalo priemonėmis teikimas pagal schemas arba atskirais atvejais turėtų būti svarstomas tik tuo atveju, jei neįmanoma rasti jokio kito tinkamo sprendimo. Be to, tokios priemonės turėtų būti teikiamos laikantis griežtų sąlygų, nes jos labai iškraipo įmonių konkurenciją. Todėl tokioms intervencijoms turi būti taikomos aiškios sąlygos, susijusios su valstybės dalyvavimu atitinkamų įmonių nuosavame kapitale, atlygiu už jį ir pasitraukimu iš jo, nuostatos dėl valdymo ir tinkamos konkurencijos iškreipimų ribojimo priemonės. Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad parengus nacionalines paramos priemones taip, kad jos atitiktų ES politikos tikslus, susijusius su jų ekonomikos žaliaja ir skaitmenine transformacija, bus galima užtikrinti tvaresnį ilgalaikį augimą ir paremti perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui iki 2050 m. – sutartą ES tikslą.

3.11.1. Taikymas

46. Pagal šį komunikatą toliau nurodytos sąlygos taikomos valstybių narių ne finansų įmonių rekapitalizavimo schemoms ir individualioms rekapitalizavimo priemonėms (toliau kartu – rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonės), kurioms netaikomas šio komunikato 3.1 skirsnis. Jos taikomos rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonėms, skirtoms didžiosioms įmonėms ir MVĮ²².
47. Toliau nurodytos sąlygos taip pat taikomos subordinuotosios skolos priemonėms, kurios viršija abi šio komunikato 3.3 skirsnio 27a punkto i ir ii papunkčiuose nurodytas viršutines ribas.

²⁰Žr. šio komunikato 6 punktą.

²¹ Galimybė teikti pagalbą nuosavo kapitalo ir (arba) mišraus kapitalo priemonėmis jau numatyta šio komunikato 3.1 skirsnio sąlygose, tačiau daug mažesnėmis nominaliomis sumomis.

²² Kaip nustatyta komunikato 16 punkte, išlieka galimybė pranešti apie alternatyvius metodus, laikantis SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkto.

48. Rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonės suteikiamos ne vėliau kaip 2021 m. birželio 30 d.

3.11.2. Tinkamumo ir dalyvavimo sąlygos

49. Rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonė turi atitikti šias sąlygas:

- a) be valstybės intervencijos pagalbos gavėjas nutrauktų veiklą arba susidurtų su dideliais sunkumais vykdydamas savo veiklą. Tokius sunkumus galima įrodyti visų pirma pagalbos gavėjo skolos ir nuosavo kapitalo santykio arba panašių rodiklių pablogėjimu;
- b) intervencija atitinka bendrą interesą. Tai gali būti siekis išvengti socialinių sunkumų ir rinkos nepakankamumo dėl didelio užimtumo lygio smukimo, novatoriškos įmonės pasitraukimo, sisteminės svarbos įmonės pasitraukimo, svarbios paslaugos sutrikdymo rizikos ar panašių atitinkamos valstybės narės tinkamai pagrįstą situaciją;
- c) pagalbos gavėjas negali gauti finansavimo rinkose prieinamomis sąlygomis, o atitinkamos valstybės narės turimų horizontaliųjų priemonių likvidumo poreikiams patenkinti nepakanka, kad būtų užtikrintas jo gyvybingumas, ir
- d) pagalbos gavėjas nėra įmonė, kuri 2019 m. gruodžio 31 d. jau buvo laikoma sunkumų patiriančia įmone (kaip apibrėžta Bendrajame bendrosios išimties reglamente²³).

50. Valstybės narės suteikia rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonės pagal Komisijos patvirtintą pagalbos schemą tik po to, kai įmonės – potencialios pagalbos gavėjos – pateikia raštišką prašymą suteikti tokią pagalbą. Pagalbos, apie kurią reikia pranešti atskirai, atveju valstybės narės, pranešdamos Komisijai apie individualios pagalbos priemonę, pateikia tokio raštiško prašymo įrodymą.

51. Šio skirsnio ir 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 bei 3.11.7 skirsnių reikalavimai taikomi ir rekapitalizavimo dėl COVID-19 schemoms, ir individualios pagalbos priemonėms. Tvirtindama schemą, Komisija prašys atskirai pranešti apie individualią pagalbą, viršijančią 250 mln. EUR ribą. Atsižvelgdama į tokius pranešimus, Komisija įvertins, ar rinkoje esamo finansavimo arba horizontaliųjų priemonių likvidumo poreikiams patenkinti nepakanka pagalbos gavėjo gyvybingumui užtikrinti; ar atrinktos rekapitalizavimo priemonės ir su jomis susijusios sąlygos yra tinkamos dideliems pagalbos gavėjo sunkumams įveikti; ar pagalba yra proporcinga ir ar laikomasi šio skirsnio ir 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 bei 3.11.7 skirsnių sąlygų.

²³ Kaip apibrėžta 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1), 2 straipsnio 18 punkte.

3.11.3. Rekapitalizavimo priemonių rūšys

52. Valstybės narės gali teikti rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemones naudodamos du skirtingus rekapitalizavimo priemonių rinkinius:
- (a) nuosavo kapitalo priemones, visų pirma naujų paprastųjų arba privilegijuotųjų akcijų išleidimą, ir (arba)
 - (b) priemones, turinčias nuosavo kapitalo komponentą (toliau – mišraus kapitalo priemonės)²⁴, visų pirma teises gauti dalį pelno, akcijas be balsavimo teisės ir konvertuojamąsias užtikrintas arba neužtikrintas obligacijas.
53. Valstybės intervencija gali būti bet koks minėtų priemonių variantas arba nuosavo kapitalo ir mišraus kapitalo priemonių derinys. Valstybės narės taip pat gali garantuoti pirmiau nurodytas priemones, kai jos platinamos rinkoje, su sąlyga, kad bet kokia valstybės intervencija į pagalbą gavėją atitinka šio komunikato 3.11 skirsnyje nustatytas sąlygas. Valstybė narė turi užtikrinti, kad atrinktos rekapitalizavimo priemonės ir su jomis susijusios sąlygos būtų tinkamiausios pagalbos gavėjo rekapitalizavimo poreikiams patenkinti ir kartu mažiausiai iškraipytų konkurenciją.

3.11.4. Rekapitalizavimo suma

54. Siekiant užtikrinti pagalbos proporcingumą, rekapitalizavimo dėl COVID-19 suma neturi viršyti minimumo, būtino pagalbos gavėjo gyvybingumui užtikrinti, ir neturėtų būti didesnė, nei reikia iki COVID-19 protrūkio buvusiai pagalbos gavėjo kapitalo struktūrai atkurti, t. y. iki 2019 m. gruodžio 31 d. Vertinant pagalbos proporcingumą, atsižvelgiama į dėl COVID-19 protrūkio gautą ar planuojamą valstybės pagalbą.

3.11.5. Valstybės atlygis ir pasitraukimas

Bendrieji principai

55. Valstybė už investiciją gauna tinkamą atlygį. Kuo atlygis artimesnis rinkos sąlygoms, tuo mažesnis galimas valstybės intervencijos sukeltas konkurencijos iškraipymas.
56. Rekapitalizavimo dėl COVID-19 suma turėtų būti išperkama, kai ekonomika stabilizuojasi. Komisija mano, kad tikslinga pagalbos gavėjui suteikti pakankamai laiko rekapitalizavimo sumai išpirkti. Kad išpirkimas būtų laipsniškai skatinamas, valstybė narė turi nustatyti mechanizmą.
57. Atlygis už rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonę turėtų būti didinamas, kad priartėtų prie rinkos kainų ir paskatintų pagalbos gavėją bei kitus acininkus išpirkti valstybės rekapitalizavimo priemonę ir sumažinti konkurencijos iškraipymo riziką.

²⁴ Mišraus kapitalo priemonės yra priemonės, turinčios skolos ir nuosavo kapitalo požymių. Pavyzdžiui, už konvertuojamąsias obligacijas atlyginama kaip už obligacijas, kol jos konvertuojamos į nuosavą kapitalą. Taigi bendro atlygio už mišraus kapitalo priemones vertinimas priklauso, viena vertus, nuo atlygio už jas, kai jos yra kaip skolos priemonės, ir, kita vertus, nuo konvertavimo į priemones, panašias į nuosavą kapitalą, sąlygų.

58. Tai reiškia, kad rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonėse turi būti numatytos tinkamos paskatos įmonėms išpirkti rekapitalizavimo sumą reikalaujant pakankamai didelio atlygio už rekapitalizavimą ir, kai tai leis rinkos sąlygos, ieškoti alternatyvaus kapitalo.
59. Vietoj toliau nurodytų atlygio metodikų valstybės narės gali pranešti apie schemas arba individualias priemones, kuriose atlygio metodika pritaikoma atsižvelgiant į kapitalo priemonės ypatybes ir pirmąjį etapą, jei jų bendras rezultatas, susijęs su skatinamuoju poveikiu valstybės pasitraukimui, ir bendras poveikis valstybės atlygiui yra panašūs.

Atlygis už nuosavo kapitalo priemones

60. Valstybės kapitalo injekcija arba lygiavertė intervencija vykdoma tokia kaina, kuri neviršytų vidutinės pagalbos gavėjo akcijos kainos per 15 dienų iki prašymo skirti kapitalo injekciją pateikimo. Jei pagalbos gavėjas nėra biržinė bendrovė, nepriklausomas ekspertas turėtų nustatyti jo rinkos vertę arba ji turėtų būti nustatoma kitomis proporcingomis priemonėmis.
61. Bet kuri rekapitalizavimo priemonė apima laipsniško didinimo mechanizmą, kuriuo didinamas atlygis valstybei, siekiant paskatinti pagalbos gavėją atpirkti valstybės kapitalo injekcijas. Šis atlygio padidėjimas gali būti atliekamas valstybei suteikiamų papildomų akcijų²⁵ arba kitų mechanizmų forma ir turėtų atitikti mažiausiai 10 % didesnę atlygį valstybei (už kapitalo dalį dėl su COVID-19 susijusios valstybės nuosavo kapitalo injekcijos, kuri nebuvo gražinta) už kiekvieną laipsniško didinimo žingsnį:
- (a) laipsniško didinimo mechanizmas bus aktyvuotas praėjus ketveriems metams po su COVID-19 susijusios nuosavo kapitalo injekcijos, jei valstybė nebus pardavusi bent 40 % savo akcinio kapitalo, susidariusio dėl su COVID-19 susijusios nuosavo kapitalo injekcijos;
 - (b) laipsniško didinimo mechanizmas vėl bus aktyvuotas praėjus šešeriems metams po su COVID-19 susijusios nuosavo kapitalo injekcijos, jei valstybė nebus pardavusi viso savo akcinio kapitalo, susidariusio dėl su COVID-19 susijusios valstybės nuosavo kapitalo injekcijos²⁶.

Jei pagalbos gavėjas nėra biržinė bendrovė, valstybės narės gali nuspręsti kiekvieną iš abiejų etapų įgyvendinti po vieno metų, t. y. atitinkamai po penkerių ir septynerių metų nuo su COVID-19 susijusios nuosavo kapitalo injekcijos.

²⁵ Papildomos akcijos gali būti suteiktos, pavyzdžiui, rekapitalizavimo dieną išleidžiant konvertuojamąsias obligacijas, kurios bus konvertuotos į nuosavybės vertybinius popierius tą dieną, kai bus pradėtas taikyti laipsniško didinimo mechanizmas.

²⁶ Pavyzdžiui, jei laipsniškas padidėjimas atliekamas suteikiant valstybei papildomų akcijų. Jei dėl kapitalo injekcijos valstybės dalis pagalbos gavėjo kapitale sudaro 40 % ir jei valstybė neparduoda savo kapitalo dalies iki prašomos datos, valstybės kapitalo dalis turėtų padidėti bent $0,1 \times 40 \% = 4 \%$, kad po su COVID-19 susijusios nuosavo kapitalo injekcijos praėjus ketveriems metams pasiektų 44 %, o praėjus šešeriems metams – 48 % ir dėl to atitinkamai sumažėtų kitų akcininkų turimos kapitalo dalys.

62. Komisija gali pritarti alternatyviems mechanizmom su sąlyga, kad jų bendras rezultatas, susijęs su skatinamuoju poveikiu valstybės pasitraukimui, ir bendras poveikis valstybės atlygiui bus panašūs.
63. Pagalbos gavėjas bet kuriuo metu turi galimybę atpirkti valstybės įsigytą akcinio kapitalo dalį. Siekiant užtikrinti, kad valstybė gautų tinkamą atlygį už investiciją, atpirkimo kaina turėtų būti didesnė iš šių sumų: i) nominali valstybės investicija, padidinta metiniu atlygiu už palūkanas, kuris 200 bazinių punktų didesnis, nei nurodyta toliau pateiktoje lentelėje²⁷, arba ii) rinkos kaina atpirkimo metu.
64. Kaip alternatyvą valstybė gali pasirinkti bet kada parduoti savo akcinio kapitalo dalį rinkos kainomis ne pagalbos gavėjui, o kitiems pirkėjams. Tokiam pardavimui atlikti iš esmės reikia atvirų ir nediskriminacinių konsultacijų su potencialiais pirkėjais arba atlikti pardavimą vertybinių popierių biržoje. Valstybė gali suteikti esamiems akcininkams pirmumo teises pirkti už viešųjų konsultacijų metu nustatytą kainą.

Atlygis už mišraus kapitalo priemones

65. Nustatant bendrą atlygį už mišraus kapitalo priemones privaloma tinkamai atsižvelgti į šiuos elementus:
- pasirinktos priemonės požymius, įskaitant jos subordinavimo lygį, riziką ir visas mokėjimo sąlygas;
 - numatytas paskatas pasitraukti (pvz., laipsniško didėjimo ir išpirkimo sąlygas) ir
 - atitinkamą palūkanų normų lyginamąjį indeksą.
66. Minimalus atlygis už mišraus kapitalo priemones iki jų konvertavimo į priemones, panašias į nuosavą kapitalą, turi būti bent jau lygus bazinei normai (1 metų IBOR arba Komisijos paskelbtam ekvivalentui²⁸), pridėjus priemoką, kaip nurodyta toliau.

Atlygis už mišraus kapitalo priemones: 1 metų IBOR +

Pagalbos gavėjo rūšis	Pirmieji metai	2-ieji ir 3-ieji metai	4-ieji ir 5-ieji metai	6-ieji ir 7-ieji metai	8-ieji ir vėlesni metai
MVĮ	225 baziniai punktai	325 baziniai punktai	450 bazinių punktų	600 bazinių punktų	800 bazinių punktų
Didžiosios įmonės	250 bazinių punktų	350 bazinių punktų	500 bazinių punktų	700 bazinių punktų	950 bazinių punktų

67. Mišraus kapitalo priemonių konvertavimas į nuosavą kapitalą atliekamas taikant ne mažiau kaip 5 arba daugiau procentų nesiekiant konvertavimo metu galiojančios TERP (teorinės kainos be pasirašymo mokesčio).

²⁷ 200 bazinių punktų padidinimas netaikomas aštuntais ir vėlesniais metais.

²⁸ Bazinės normos, apskaičiuojamos pagal Komisijos komunikatą dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL C 14, 2008 I 19, p. 6), paskelbtos Konkurencijos GD interneto svetainėje https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

68. Po konvertavimo į nuosavą kapitalą būtina įtraukti laipsniško didinimo mechanizmą, kad būtų padidintas atlygis valstybei, siekiant paskatinti pagalbos gavėjus atpirkti valstybės kapitalo injekcijas. Jei praėjus dvejiems metams po konvertavimo į nuosavą kapitalą dėl su COVID-19 susijusios valstybės intervencijos susidaręs nuosavas kapitalas vis dar priklauso valstybei, valstybė, be likusios kapitalo dalies, susidariusios valstybei konvertavus su COVID-19 susijusias mišraus kapitalo priemones, gauna papildomą pagalbos gavėjo nuosavybės dalį. Ši papildoma nuosavybės dalis sudaro ne mažiau kaip 10 % likusios kapitalo dalies, susidariusios valstybei konvertavus su COVID-19 susijusias mišraus kapitalo priemones. Komisija gali pritarti alternatyviems laipsniško didinimo mechanizmomams, jei jų skatinamasis poveikis yra toks pat, o bendras poveikis valstybės atlygiui yra panašus.
69. Valstybės narės gali pasirinkti kainodaros formulę, kuri apima papildomas laipsniško didinimo arba lėšų grąžinimo sąlygas. Tokios ypatybės turėtų būti sukurtos taip, kad paskatintų anksčiau baigti teikti valstybės rekapitalizavimo paramą gavėjui. Komisija taip pat gali pritarti alternatyviai kainodaros metodikai su sąlyga, kad pagal ją bus nustatomi didesni nei pagal pirmiau minėtą metodiką arba panašūs atlygiai.
70. Kadangi mišrių priemonių pobūdis labai skiriasi, Komisija neteikia gairių dėl visų rūšių priemonių. Bet kuriuo atveju mišrios priemonės turi atitikti pirmiau minėtus principus, o atlygis turi atspindėti konkrečių priemonių riziką.

3.11.6. Netinkamo konkurencijos iškraipymo valdymas ir prevencija

71. Siekiant užkirsti kelią netinkamam konkurencijos iškraipymui, pagalbos gavėjai neturi vykdyti agresyvios komercinės plėtros, finansuojamos valstybės pagalbos lėšomis, arba pagalbos gavėjai neturi prisiimti pernelyg didelės rizikos. Apskritai, kuo mažesnė valstybės narės akcinio kapitalo dalis ir kuo didesnis atlygis, tuo mažiau reikia apsaugos priemonių.
72. Jei 250 mln. EUR viršijančios pagalbos pagal rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonę gavėjas yra įmonė, turinti didelės įtakos bent vienoje iš atitinkamų rinkų, kuriose ji veikia, valstybės narės turi pasiūlyti papildomų priemonių veiksmingai konkurencijai tose rinkose išlaikyti. Siūlydamos tokias priemones, valstybės narės visų pirma gali pasiūlyti struktūrinius arba elgesio išipareigojimus, numatytus Komisijos pranešime dėl taisomųjų priemonių, kurios yra priimtinos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 802/2004.
73. Pagalbos pagal rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemones gavėjams draudžiama ją reklamuoti komerciniais tikslais.
74. Kol neišpirkta ne mažiau kaip 75 % rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonių, pagalbos gavėjams, išskyrus MVI, neleidžiama įsigyti didesnės nei 10 % konkurentų ar kitų tos pačios rūšies veiklos vykdytojų, įskaitant pradinės ir galutinės grandies veiklos vykdytojus, verslo dalies.
75. Išskirtinėmis aplinkybėmis ir nedarant poveikio susijungimų kontrolei, tokie pagalbos gavėjai gali įsigyti didesnę nei 10 % pradinės ar galutinės grandies veiklos vykdytojų savo veiklos teritorijoje verslo dalį tik tuo atveju, jei įsigijimas yra būtinas pagalbos gavėjo gyvybingumui išlaikyti. Komisija gali leisti vykdyti įsigijimą, jei tai būtina

pagalbos gavėjo gyvybingumui išlaikyti. Įsigijimas negali būti vykdomas tol, kol Komisija nepriima sprendimo šiuo klausimu.

76. Valstybės pagalba nenaudojama integruotų įmonių, kurios jau 2019 m. gruodžio 31 d. patyrė ekonominių sunkumų, ekonominei veiklai kryžmiškai subsidijuoti. Siekiant užtikrinti, kad rekapitalizavimo priemone tai veiklai nebūtų padedama, integruotose įmonėse turi būti aiškiai atskirtos sąskaitos.
77. Kol neišpirktos visos rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonės, pagalbos gavėjai negali mokėti dividendų, atlikti neprivalomų atkarpų mokėjimų ar supirkti kitų nei valstybės akcijų.
78. Tol, kol neišpirkta ne mažiau kaip 75 % rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonių, kiekvieno pagalbos gavėjų vadovybės nario atlygis neturi viršyti jo atlygio fiksuoto dydžio dalies 2019 m. gruodžio 31 d. Asmenims, kurie tampa vadovybės nariais rekapitalizavimo metu arba po jo, taikoma riba yra mažiausias bet kurio iš vadovybės narių fiksuoto dydžio atlygis 2019 m. gruodžio 31 d. Jokiomis aplinkybėmis nemokamos premijos, kiti kintamieji ar palyginami atlygio elementai.

3.11.7. Valstybės pasitraukimo strategija, susijusi su kapitalo dalimi, susidariusia dėl rekapitalizavimo, ir ataskaitų teikimo prievolės

79. Pagalbos gavėjai, išskyrus MVĮ, kurie intervencijos metu gavo 25 % nuosavo kapitalo viršijančią rekapitalizavimo dėl COVID-19 pagalbą, privalo įrodyti, kad su kapitalo dalimi susijusi valstybės narės pasitraukimo strategija yra patikima, nebent valstybės intervencija per 12 mėnesių nuo pagalbos suteikimo dienos sumažinama iki mažesnio nei 25 % nuosavo kapitalo lygio²⁹.
80. Pasitraukimo strategijoje nustatoma:
 - (a) pagalbos gavėjo veiklos tęsimo ir valstybės investuotų lėšų panaudojimo planas, įskaitant atlygio mokėjimo ir valstybės investicijos išpirkimo grafiką (toliau kartu – grąžinimo grafikas) ir
 - (b) priemonės, kurių imsis pagalbos gavėjas ir valstybė, kad laikytųsi grąžinimo grafiko.
81. Pasitraukimo strategija turėtų būti parengta ir pateikta valstybei narei per 12 mėnesių nuo pagalbos suteikimo ir ją privalo patvirtinti valstybė narė.
82. Be 79–81 punktuose nustatytos prievolės, pagalbos gavėjai privalo pranešti valstybei narei apie grąžinimo grafiko įgyvendinimo pažangą ir 3.11.6 skirsnio sąlygų laikymąsi per 12 mėnesių nuo grafiko pateikimo, o vėliau periodiškai – kas 12 mėnesių.
83. Kol neišpirktos visos rekapitalizavimo dėl COVID-19 priemonės, rekapitalizavimo dėl COVID-19 pagalbos gavėjai, išskyrus MVĮ, per 12 mėnesių nuo pagalbos suteikimo dienos, o vėliau periodiškai kas 12 mėnesių skelbia informaciją apie gautos pagalbos panaudojimą. Visų pirma tai turėtų būti informacija apie tai, kaip gauta pagalba

²⁹ Taikant šį 3.11.7 poskirsnį, valstybės suteiktos mišrios priemonės turėtų būti laikomos nuosavu kapitalu.

remiama jų veikla, laikantis ES ir nacionalinių įsipareigojimų, susijusių su žaliaja ir skaitmenine transformacija, be kita ko, neutralaus poveikio klimatui iki 2050 m. ES tikslu.

84. Valstybė narė turėtų kasmet pranešti Komisijai apie grąžinimo grafiko įgyvendinimą ir 3.11.6 skirsnyje nustatytų sąlygų laikymąsi. Jeigu pagalba gavėjas gavo 250 mln. EUR viršijančią rekapitalizavimo dėl COVID-19 pagalbą, ataskaitoje pateikiama informacija apie 54 punkte nustatytų sąlygų laikymąsi.
85. Jei praėjus šešeriems metams po rekapitalizavimo dėl COVID-19 valstybės intervencija nebuvo sumažinta iki mažiau kaip 15 % pagalba gavėjo nuosavo kapitalo, Komisijai privalomai pateikiamas tvirtinti Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires atitinkantis restruktūrizavimo planas. Komisija įvertins, ar restruktūrizavimo plane numatytais veiksmais užtikrinamas pagalba gavėjo gyvybingumas, taip pat atsižvelgiant į ES tikslus ir nacionalinius įsipareigojimus, susijusius su žaliaja ir skaitmenine transformacija, ir valstybės pasitraukimas, nedarant neigiamo poveikio prekybai, kuris prieštarautų bendram interesui. Jei pagalba gavėjas nėra biržinė bendrovė arba yra MVĮ, valstybė narė gali nuspręsti pateikti restruktūrizavimo planą tik tuo atveju, jei praėjus septyneriems metams po rekapitalizavimo dėl COVID-19 valstybės intervencija nebuvo sumažinta iki mažesnio kaip 15 % nuosavo kapitalo lygio.“
38. 44 punktas penumeruojamas į 86 punktą ir iš dalies keičiamas taip:
- „86. Atitinkamą informaciją³⁰ apie kiekvieną individualios pagalbos priemonę, suteiktą pagal šį komunikatą, išskyrus pagalbą, teikiamą pagal 3.9, 3.10 ir 3.11 skirsnius, valstybės narės privalo paskelbti išsamioje valstybės pagalbos interneto svetainėje arba Komisijos viešos paieškos svetainėje³¹ per 12 mėnesių nuo jos suteikimo. Atitinkamą informaciją³² apie kiekvieną individualią rekapitalizavimo pagalbą, suteiktą pagal 3.11 skirsnį, valstybės narės privalo paskelbti išsamioje valstybės pagalbos interneto svetainėje arba Komisijos viešos paieškos svetainėje per 3 mėnesius nuo rekapitalizavimo pagalbos suteikimo. Nurodoma kiekvieno pagalba gavėjo rekapitalizavimo nominalioji vertė.“
39. 45–52 punktai penumeruojami į 87–94 punktus.
40. 49 punktas penumeruojamas į 91 punktą ir pakeičiamas taip:

³⁰ Tai yra informacija, kurios reikalaujama pagal 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 III priedą, Komisijos reglamento (ES) Nr. 702/2014 III priedą ir 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1388/2014 III priedą. Gražintinų avansų, garantijų, paskolų, subordinuotų paskolų ir kitų formų paramos atveju nominalioji pagrindinės priemonės vertė nurodoma kiekvienam gavėjui. Mokesčių ir mokėjimo lengvatų atveju individualios pagalbos dydis gali būti nurodytas intervalais.

³¹ Valstybės pagalbos skaidrumo viešos paieškos svetainėje, kurią galima rasti adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=lt>, galima susipažinti su duomenimis apie suteiktą individualią valstybės pagalbą, kuriuos valstybės narės pateikė laikydamosi Europos valstybės pagalbos skaidrumo reikalavimų.

³² Tai yra informacija, kurios reikalaujama pagal 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 III priedą, Komisijos reglamento (ES) Nr. 702/2014 III priedą ir 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1388/2014 III priedą.

„91. Šį komunikatą Komisija taiko nuo 2020 m. kovo 19 d., atsižvelgdama į ekonominį COVID-19 protrūkio poveikį, pareikalavusį nedelsiant imtis veiksmų. Šis komunikatas yra pagrįstas dabartinėmis išskirtinėmis aplinkybėmis ir nebus taikomas po 2020 m. gruodžio 31 d., išskyrus 3.11 skirsnį, kuris bus taikomas iki 2021 m. liepos 1 d. Iki 2020 m. gruodžio 31 d. Komisija gali patikslinti šį komunikatą svarbiais konkurencijos politikos arba ekonominiais sumetimais. Jeigu būtų naudinga, Komisija taip pat gali išsamiau paaiškinti savo požiūrį konkrečiais klausimais.“